

Аналіз виступу борців на Чемпіонаті України 2020 року з вільної боротьби

Голоха В.Л., Романенко В.В.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. Мета: Провести аналіз виступу борців вільного стилю на Чемпіонаті України 2020 року. **Матеріал і методи.** Під час дослідження застосовувались наступні методи: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, педагогічні спостереження, відеокомп'ютерний аналіз, методи математичної статистики. Проаналізовано 48 поєдинків висококваліфікованих борців вільного стилю. Для здійснення спостережень в даному напрямку використовувалась спеціалізована комп'ютерна програма «*Martial Arts Video Analysis*», яка дозволяє оптимізувати процес оцінювання тактико-технічних дій борців та аналізувати змагальну діяльність єдиноборців. **Результати:** аналіз змагальних дій дозволив встановити, що борці переважно використовують атакуючу техніку. Атлети середніх вагових категорій виконують кидки частіше, ніж представники легких та важких категорій (0,79), та з більшою ефективністю (86,7%). Для досягнення перемоги борці всіх вагових категорій часто використовують виштовхування за килим, що дає перевагу в один бал і може стати вирішальною дією, особливо на останніх секундах сутички. Одним з основних технічних прийомів спостерігався накат. Його активно використовували спортсмени всіх вагових категорій, і саме за допомогою накату борці найчастіше завершували поєдинок достроково. **Висновки.** На основі отриманих результатів виявлено деякі тенденції та закономірності в застосуванні техніко-тактичних дій борцями різних вагових категорій в змагальних поєдинках. Можна визначити, що кваліфіковані борці мають високу результативність техніко-тактичних дій протягом всього поєдинку. Важливим фактором досягнення переваги в сутичці, поряд з іншими, є стабільність використання техніко-тактичних дій під час поєдинку, а також вміння нав'язати супернику свою манеру боротьби. Виявлено, що спортсмени переважно використовують прості технічні прийоми, які оцінюються суддями в 1-2 бали. Дострокове завершення сутички найчастіше в приходилося на технічну перевагу з різницею в рахунку 10 балів. Перемогами на «туше» частіше завершували сутичку борці важких вагових категорій (0,18). Таким чином на Чемпіонаті України 2020 року спостерігалася тенденція до спрощення техніко-тактичних дій і прагнення борців одержувати перемогу простими прийомами.

Ключові слова: вільна боротьба, змагальна діяльність, техніко-тактична підготовленість, аналіз змагальної діяльності, Чемпіонат України.

Вступ. Одноборства завжди користувалися популярністю в Україні. Але останнім часом українські борці на міжнародній арені виступають не дуже вдало. Так, на Чемпіонаті світу 2019 року в вільній боротьбі українська команда завоювала тільки одну бронзову медаль (О. Хацяновський-125 кг), а в греко-римській боротьбі єдину золоту медаль отримав Жан Беленюк (до 87 кг).

Аналіз тенденції розвитку боротьби в останні роки, показує, що більшість

спеціалістів схиляються до думки, що необхідно підвищувати результативність борівських поєдинків і при цьому зберігати високу інтенсивність сутички протягом всього часу її проведення (Тропін, 2013; Новіков, 2012; Арансон, & Шустин, 2018).

Успіх в сутичці визначає, головним чином, рівень техніко-тактичної майстерності борця (Латишев, Шандригось, Рибак, & Мозольок, 2018; Новіков, 2012; Радченко, 2012). Підготовка

кваліфікованих спортсменів потребує перш за все найбільш ефективних техніко-тактичних дій та подальшого їх вдосконалення (Ананченко, & Середя, 2008; Пакулін, 2015; Тропін, 2013). Пов'язано це з тим, що склад та форма техніко-тактичних дій постійно змінюються, тому для підготовки спортсменів високого класу важливо постійно інформувати атлетів та тренерів про напрямки розвитку боротьби, актуальні в даний час (Тропін, Пономарьов, & Білецький, 2015). При цьому актуальним є аналіз змагальної діяльності висококваліфікованих борців збірних команд.

Для спортивної боротьби характерна швидка зміна обстановки під час поєдинку, тому дуже важливо в процесі сутички створювати, або знаходити сприятливі динамічні ситуації для проведення атакуючих дій (Подливаєв, 2001; Радченко, 2012;).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами. Дослідження проводилося відповідно до теми науково-дослідної роботи ХДАФК «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту» (номер державної реєстрації 0116U008943).

Мета дослідження – провести аналіз виступу борців на Чемпіонаті України з вільної боротьби 2020 р.

Завдання дослідження:

1. Визначити рівень техніко-тактичної майстерності висококваліфікованих борців вільного стилю на Чемпіонаті України 2020 р.

2. Виявити відмінності в техніко-тактичній підготовці у спортсменів різних вагових категорій.

Матеріали та методи дослідження. Під час дослідження застосовувались наступні методи: теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, педагогічні спостереження, відеокomp'ютерний аналіз, методи математичної статистики.

Для здійснення спостережень в даному напрямку використовувалась спеціалізована комп'ютерна програма «Martial Arts Video Analysis», яка дозволяє оптимізувати процес оцінювання тактико-технічних дій борців та аналізувати змагальну діяльність єдиноборців.

Результати дослідження та їх обговорення. Проведено спостереження за змагальною діяльністю борців вільного стилю високої кваліфікації. Об'єктом спостереження були змагання з вільної боротьби на Чемпіонаті України 2020 року. Було проаналізовано 48 поєдинків.

Таблиця 1

Аналіз змагальної діяльності борців вільного стилю на Чемпіонаті України 2020 р.

Параметри поєдинку	Переможець (M±SE)	Переможений (M±SE)
Загальна кількість дій (n)	7,6 ± 0,43	5,1 ± 0,52
Бали	8,6 ± 0,46	1,9 ± 0,38
Ефективність поєдинку (%)	59,9 ± 2,99	21,8 ± 4,02
Ефективність першої частини сутички (%)	53,1 ± 4,78	24,1 ± 4,99
Ефективність другої частини сутички (%)	50,2 ± 5,94	11,6 ± 3,94
Ефективність третьої частини сутички (%)	43,6± 5,51	7,5± 2,76
Інтервал між діями (s)	40,4±3,45	44,3±4,87
Різноманітність ефективних дій (n)	2,7±0,12	0,9±0,13
Ефективність дій (%)	94,3±1,71	51,5±6,81

В аналізі враховувалися загальна кількість дій, кількість балів, отриманих за сутичку, ефективність поєдинку, ефективність боротьби за часом,

різноманітність ефективних дій та ефективність результативних дій.

Ефективність поєдинку – відношення кількості результативних дій до загальної їх кількості – в середньому

склала 59,9 % у переможців, та 21,8 – у тих, хто програв.

Ефективність 1-2-3 частин сутички обчислювалася програмою – загальний час сутички поділявся на три рівні частини. Мі бачимо, що ефективність дій поступово зменшувалася з часом.

Різноманітність результативних дій – кількість технічних дій, які принесли бали – склала 2,7 у переможців і 0,9 у спортсменів які програли сутичку.

В середньому борці виконують технічні дії в сутичці, кожні 40 секунд.

Таблиця 2 відображає інформацію про результативність змагальних дій єдиноборців в поєдинках. Частіше за все виконувалися і мали відповідний ефект заходи за спину і накати які приносять борцю 2 бали. Атакуючі дії не завжди були успішними, тому їх ефективність склала 20,6 %. Якщо порівнювати ефективність атак у переможців і переможених, то ми побачимо, що при більшій кількості атак у тих, хто програв (0,75 проти 0,71) ефективність набагато вище у переможців (20,6 проти 2,8).

Таблиця 2

Аналіз виконаних дій борцями на Чемпіонаті України 2020 року з вільної боротьби

№	Дії (бали n > 0)	Загальна кількість	Ефективність дій (%)	Бали
Переможець				
1	Атака	0,71	20,6	0,29
2	Кидок	0,62	83,3	1,04
3	Вихід за килим	0,92	52,3	0,48
4	Зауваження	0,15	57,1	0,08
5	Захват за ногу	0,23	9,1	0,08
6	Заход за спину	1,4	94	2,62
7	Контратака	0,19	11,1	0,08
8	Накат	0,9	100	1,79
9	Пасив	0,12	50	0,06
10	Перевод в партер	0,27	100	0,54
11	Переворот	0,12	100	0,12
12	Прохід в ноги	0,77	2,7	0,04
13	Туше	0,12	100	0,62
Переможений				
1	Атака	0,75	2,8	0,02
2	Кидок	0,23	72,7	0,67
3	Вихід за килим	0,9	46,5	0,42
4	Зауваження	0,12	16,7	0,02
5	Заход за спину	0,27	100	0,54
6	Контратака	0,12	16,7	0,04
7	Накат	0,1	100	0,21
8	Перевод в партер	0,04	100	0,08
9	Переворот	0,08	100	0,17

В таблицях 3, 4, 5 відображена змагальна діяльність борців легких, середніх та важких вагових категорій відповідно.

Аналіз таблиць показав, що загальна кількість дій вища у борців легких вагових категорій (8,1±0,73), а ефективність поєдинку вище, хоча і

незначно у борців важких категорій (65,2±7,13).

В першій частині сутички борці легких вагових категорій показують ефективність в 50,4±8,06 %, на другу частину приходиться підвищення ефективності (54,1±10,71), але в третій частині поєдинку ефективність значно спадає (36±8,6). В середній вагових

категоріях спостерігається, навпаки падіння ефективності в другій частині (43,9±9,99), а зростання ефективності в останній третині сутички (49,7±9,31).

У атлетів важкої ваги спостерігається поступове зменшення ефективності протягом всієї сутички – від

58,3±11,29 до 44,4±13,22 відсотків. Можливо це пов'язано в недостатнім рівнем витривалості спортсменів

Аналіз результативності виконання техніко-тактичних дій показав, що арсенал прийомів переважно складається з простих дій, які оцінюються в 1-2 бали.

Таблиця 3

Аналіз змагальної діяльності борців легких вагових категорій на Чемпіонаті України з вільної боротьби 2020 року

Параметри поєдинку	Переможець (M±SE)	Переможений (M±SE)
Загальна кількість дій (n)	8,1±0,73	5,6±0,78
Бали	8,4±0,7	2,6±0,61
Ефективність поєдинку (%)	55±5,49	28,3±7,57
Ефективність першої частини сутички (%)	50,4±8,06	32,9±9,7
Ефективність другої частини сутички (%)	54,1±10,71	14,2±6,82
Ефективність третьої частини сутички (%)	36±8,6	14,2±7,03
Інтервал між діями (s)	38,5±5,13	48,6±6,46
Різноманітність ефективних дій (n)	2,8±0,21	1,2±0,24
Ефективність дій (%)	93,4±3,76	66,1±11,43

Таблиця 4

Аналіз змагальної діяльності борців середніх вагових категорій на Чемпіонаті України з вільної боротьби 2020 року

Параметри поєдинку	Переможець (M±SE)	Переможений (M±SE)
Загальна кількість дій (n)	7,5±0,84	5,2±1,02
Бали	9,1±0,86	2,2±0,77
Ефективність поєдинку (%)	61±4,29	20,4±5,93
Ефективність першої частини сутички (%)	52,4±7,88	18,2±6,54
Ефективність другої частини сутички (%)	43,9±9,99	16,7±8,16
Ефективність третьої частини сутички (%)	49,7±9,31	5,3±3,22
Інтервал між діями (s)	46±7,04	37±7,58
Різноманітність ефективних дій (n)	2,8±0,2	0,9±0,23
Ефективність дій (%)	95,1±1,97	52,6±11,31

Таблиця 5

Аналіз змагальної діяльності борців важких вагових категорій на Чемпіонаті України з вільної боротьби 2020 року

Параметри поєдинку	Переможець (M±SE)	Переможений (M±SE)
Загальна кількість дій (n)	6,9±0,64	4,4±0,97
Бали	8,2±1	0,3±0,15
Ефективність поєдинку (%)	65,2±7,13	14,6±8,97
Ефективність першої частини сутички (%)	58,3±11,29	20,8±11,95
Ефективність другої частини сутички (%)	54,9±12,33	0
Ефективність третьої частини сутички (%)	44,4±13,22	1,4±1,45
Інтервал між діями (s)	34,1±5,34	49,7±13,8
Різноманітність ефективних дій (n)	2,6±0,27	0,4±0,2
Ефективність дій (%)	94,4±3,91	29,2±13,57

Аналіз змагальних дій дозволив встановити, що борці переважно використовують атакуючу техніку. Атлети середніх вагових категорій виконують кидки частіше, ніж представники легких та важких категорій (0,79), та з більшою ефективністю (86,7 %).

Для досягнення перемоги борці всіх вагових категорій часто використовують виштовхування за килим, що дає перевагу

в один бал і може стати вирішальною дією, особливо на останніх секундах сутички.

Одним з основних технічних прийомів спостерігався накат. Його активно використовували спортсмени всіх вагових категорій, і саме за допомогою накату борці найчастіше завершували поєдинок достроково.

Таблиця 5

Аналіз виконаних дій борцями на Чемпіонаті України 2020 року з вільної боротьби за ваговими категоріями

№	Дії (n > 0)	Загальна кількість			Бали			Ефективність дій (%)		
		Л	С	В	Л	С	В	Л	С	В
Переможець										
2	Кидок	0,59	0,79	0,45	2,35	1,37	0,73	80	86,7	80,0
3	Вихід за килим	0,82	0,79	0,18	0,35	0,26	1,09	42,9	33,3	80,0
4	Зауваження	0,24	0,11		0,18	0,05		75,0	50,0	
6	Заход за спину	1,47	1,32	1,45	2,71	2,53	2,73	92,0	96,0	93,8
8	Накат	0,88	1,16	0,55	1,76	2,32	1,09	100,0	100,0	100,0
9	Пасив	0,06	0,21	0,09	0,06	0,05	0,09	100,0	25,0	100,0
10	Перевод в партер	0,18	0,21	0,54	0,35	0,42	1,09	100,0	100,0	100,0
11	Переворот	0,29	0,05	-	0,29	0,11	-	100,0	100,0	-
13	Туше	0,12	0,11	0,18	0,59	0,53	0,91	100,0	100,0	100,0
Переможений										
2	Кидок	0,29	0,32	-	0,24	1,26	-	40,0	100,0	-
3	Вихід за килим	0,76	0,79	1,36	0,41	0,53	0,27	53,8	66,7	20,0
5	Заход за спину	0,47	0,26	-	0,94	0,53	-	100,0	100,0	-
7	Накат	0,24	0,05	-	0,47	0,11	-	100,0	100,0	-
8	Перевод в партер	0,12	-	-	0,24	-	-	100,0	-	-
9	Переворот	0,12	0,11	-	0,24	0,21	-	100,0	100,0	-

Висновки.

На основі отриманих результатів виявлено деякі тенденції та закономірності в застосуванні техніко-тактичних дій борцями різних вагових категорій в змагальних поєдинках. Можна визначити, що кваліфіковані борці мають високу результативність техніко-тактичних дій протягом всього поєдинку. Важливим фактором досягнення переваги в сутичці, поряд з іншими, є стабільність використання техніко-тактичних дій під час поєдинку, а також вміння нав'язати супернику свою манеру боротьби.

Виявлено, що спортсмени переважно використовують прості технічні прийоми, які оцінюються судьями в 1-2 бали. Дострокове завершення сутички найчастіше в приходилося на технічну

перевагу з різницею в рахунку 10 балів. Перемогами на «туше» частіше завершували сутичку борці важких вагових категорій (0,18).

Таким чином на Чемпіонаті України 2020 року спостерігалася тенденція до спрощення техніко-тактичних дій і прагнення борців одержувати перемогу простими прийомами.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку будуть спрямовані на створення теоретичних характеристик техніко-тактичної підготовленості висококваліфікованих борців вільного стилю.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від

державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Ананченко, К. В., & Серета, В. В. (2008). Технічна підготовка юних дзюдоїстів на основі аналізу модельних характеристик. *Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ*, (8), 47-49.
- Арансон М. В., & Шустин, Б. Н. (2018). Актуальные направления анализа соревновательной деятельности единоборцев. *Международный научно-исследовательский журнал*, № 9, 99-101.
- Латишев, М., Шандригось, В., Рибак, Л., & Мозолюк, О. (2018). Аналіз результатів виступу збірних команд України з вільної боротьби. *Спортивна наука України*, Вип. 4 (86), 37-44.
- Новиков, А. А. (2005). *Основы спортивного мастерства: монография*. Советский спорт, Москва, 256.
- Пакулін, С. Л. (2015). Алгоритм формування коронного прийому дзюдоїста-ветерана. *Міжнародна науково-практична конференція «Фізична культура, спорт та здоров'я»*, 79-81.
- Подливаев, Б. Л. (2001). Анализ соревновательной деятельности борцов вольного и греко-римского стиля на Олимпийском турнире в Сиднее. *Теория и практика физической культуры*, №9, 45-52.
- Радченко, Ю. А. (2012). Аналіз змагальної діяльності українських борців з найсильнішими борцями світу (на основі результатів чемпіонату світу з греко-римської боротьби 2011 року). *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, №5, 108-111.
- Тропин, Ю. Н. (2013). Анализ технико-тактической подготовленности высококвалифицированных борцов греко-римского стиля. *Физическое воспитание студентов*, № 2, 59.
- Тропін, Ю. Н., Пономарьов В. О., & Білецький, С. В. (2015). Аналіз виступу збірних команд з греко-римської боротьби на Кубку миру 2015 року. *Слобожанський науково-спортивний вісник* №2, 205-209.

Стаття надійшла до редакції: 23.12.2020 р.

Опубліковано: 01.02.2021 р.

Аннотація. Голоха В. Л., Романенко В. В. **Анализ выступления борцов на Чемпионате Украины 2020 года по вольной борьбе.** Цель: Проанализировать выступление борцов вольного стиля на Чемпионате Украины 2020 года. **Материал и методы.** В ходе исследования применялись следующие методы: теоретический анализ и обобщение литературных источников, педагогические наблюдения, видеокомпьютерный анализ, методы математической статистики. Проанализированы 48 поединков высококвалифицированных борцов вольного стиля. Для осуществления наблюдений в данном направлении использовалась специализированная компьютерная программа «*Martial Arts Video Analysis*», которая позволяет оптимизировать процесс оценки тактико-технических действий борцов и анализировать соревновательную деятельность борцов. **Результаты.** Анализ соревновательных действий позволил установить, что борцы преимущественно используют атакующую технику. Атлеты средних весовых категорий выполняют броски чаще, чем представители легких и тяжелых категорий ($n=0,79$), и с большей эффективностью (86,7%). Для достижения победы борцы всех весовых категорий часто используют выталкивания за ковер, дает преимущество в один балл и стать решающей

дійством, особливо на останніх секундах схватки. Одним із основних технічних прийомів спостерігався накат. Його активно використовували спортсмени всіх вагових категорій, і саме з допомогою наката борці частіше завершали поєдинок досрочно. **Висновки.** На основі отриманих даних можна відзначити, що кваліфіковані борці мають високу результативність техніко-тактичних дій впродовж всього поєдинка. Важним фактором досягнення переваги в схватці, наряду з іншими, є стабільність використання техніко-тактичних дій впродовж поєдинка, а також вміння нав'язати супернику свою манеру боротьби.

Ключові слова: вольна боротьба, змагальна діяльність, техніко-тактична підготовленість, аналіз змагальної діяльності, Чемпіонат України.

Abstract. Golokha V., Romanenko V. Analysis of the performance of wrestlers at the 2020 Ukrainian Freestyle Wrestling Championship. Purpose: to analyze the performance of freestyle wrestlers at the 2020 Ukrainian Championship. **Material and methods.** The following methods were used in the study: theoretical analysis and generalization of literature sources, pedagogical observations, video computer analysis, methods of mathematical statistics. 48 fights of highly qualified freestyle wrestlers were analyzed. To conduct observations in this direction, a specialized computer program «*Martial Arts Video Analysis*» was used, which allows to optimize the process of evaluating the tactical and technical actions of wrestlers and analyze the competitive activities of wrestlers. **Results:** the analysis of competitive actions made it possible to establish that the wrestlers mainly use the attacking technique. Athletes of middle weight categories perform throws more often than representatives of light and heavy categories ($n=0,79$), and with greater efficiency (86,7 %). To achieve victory, wrestlers of all weight categories often use pushing off the mat, giving an advantage of one point and becoming a decisive action, especially in the last seconds of the fight. One of the main techniques was the roll-forward. It was actively used by athletes of all weight categories, and it was with the help of the roll that the wrestlers more often completed the fight ahead of schedule. **Conclusions.** Based on the data obtained, it can be noted that qualified wrestlers have a high efficiency of technical and tactical actions throughout the entire fight. An important factor in achieving an advantage in a fight, along with others, is the stability of the use of technical and tactical actions during a fight, as well as the ability to impose one's own fighting style on the opponent.

Keywords: freestyle wrestling, competitive activity, technical and tactical readiness, analysis of competitive activity, Championship of Ukraine.

References

- Ananchenko, K. V., & Sereda, V. V. (2008). Tehnichna pidgotovka junyh dzjudoi'stiv na osnovi analizu model'nyh harakterystyk. *Teoriâ ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ*, (8), 47-49.
- Aranson M. V., & Shustin, B. N. (2018). Aktual'nye napravlenija analiza sorevnovatel'noj dejatel'nosti edinoborcev. *Mezhdunarodnyj nauchno-issledovatel'skij zhurnal*, № 9, 99-101.
- Latyshev, M., Shandrygos', V., Rybak, L., & Mozoljuk, O. (2018). Analiz rezul'tativ vystupu zbirnyh komand Ukraïny z vil'noi' borot'by. *Sportyvna nauka Ukraïny*, Vyp. 4 (86), 37-44.
- Novikov, A. A. (2005). Osnovy sportivnogo masterstva: monografija. Sovetskij sport, Moskva, 256.
- Pakulin, S. L. (2015). Algoritm formuvannja koronnogo prijomu dzjudoïsta-veterana. *Mizhnarodna naukovo-praktichna konferencija «Fizichna kul'tura, sport ta zdorov'ja»*, 79-81.
- Podlivaev, B. L. (2001). Analiz sorevnovatel'noj dejatel'nosti borcov vol'nogo i greko-rim'skogo stilja na Olimpijskom turnire v Sidnee. *Teorija i praktika fizicheskoj kul'tury*, №9, 45-52.
- Radchenko, Ju. A. (2012). Analiz zmagal'noï dijalt'nosti ukraïnskikh borciv z najsil'nishimi borcjami svitu (na osnovi rezul'tativ chempionatu svitu z greko-rim'skoï borot'bi 2011 roku). *Pedagogika, psihologija ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vihovannja i sportu*, №5, 108-111.
- Tropin, Ju. N. (2013). Analiz tehniko-takticheskoi podgotovlennosti vysokokvalificirovannyh

borcov greko-rimskogo stilja. *Fizicheskoe vospitanie studentov*, № 2, 59.

Tropin, Ju. N., Ponomar'ov V. O., & Bilec'kij, S. V. (2015). Analiz vistupu zbirnih komand z greko-rims'koї borot'bi na Kubku miru 2015 roku. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik* №2, 205-209.

Відомості про авторів:

Голоха Валерій Леонідович: старший викладач кафедри єдиноборств; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Голоха Валерій Леонідович: старший преподаватель кафедры единоборств; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Valeriy Goloha: senior lecturer of the department of martial arts; Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0003-3733-5560>.

E-mail: vgolokha@gmail.com

Романенко В'ячеслав Валерійович: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри єдиноборств; Харківська Державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Романенко Вячеслав Валерьевич: кандидат наук по физическому воспитанию и спорту, доцент кафедры единоборств; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Vyacheslav Romanenko: Candidate of Science in Physical Education and Sports, Associate Professor of Martial Arts; Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0002-3878-0861>.

E-mail: slavaromash@gmail.com